

Cercetare MARVEL

Studiu sociologic exploratoriu privind impactul Inteligenței Artificiale în
educație și practică profesională în comunicare și marketing

Proiect MARVEL - Corelarea sistemului de învățământ superior cu nevoile pieței muncii, prin educație practică în marketing și comunicare,
cod SMIS 313867

aprilie | 2026

gmp | comm.unity

CAPITOLUL 1

Context și Obiective

Analiza mutațiilor accelerate induse de AI în arhitectura sistemelor
educaționale și pe piața muncii

Necesitatea unei actualizari

Viziunea Cercetării

Cercetarea MARVEL analizează modul în care **inteligenta artificială influențează practica educațională** și profesională în domeniul comunicării și marketingului din România.

Transformări Accelerate

Studiul pornește de la premisa că transformările generate de AI produc mutații simultane în practicile profesionale, structura competențelor și arhitectura educațională — **mutații față de care e nevoie de un raspuns proactiv.**

Design Metodologic

Cercetarea a avut caracter exploratoriu si a adoptat o metodologie mixtă, combinând instrumente cantitative și calitative:*

Q COMPONENTA CALITATIVĂ:

Interviuri calitative cu specialiști din diferite departamente din agentii de publicitate Bucuresti sau departamente de marketing

Focus grupuri cu studenti la facultatile de comunicare: SNSPA, Universitatea din Bucuresti si ASE

W COMPONENTA CANTITATIVĂ:

Chestionare online standardizate cu scale Likert (1-5) –
Studenti(233), specialiști(42) si profesori(30)

* Potentiale limite ale studiului:

- Studiul are un caracter nereprezentativ, existând riscul de bias de selecție.
- Datele publicului tinta sunt auto-raportate și, implicit, subiective.
- De asemenea, natura exploratorie a cercetării nu permite generalizări extinse.
- Lipsa unui grup de control limitează comparabilitatea rezultatelor.
- Contextul temporal este unul specific: datele au fost colectate într-o perioadă de intensă vizibilitate a discursului public despre AI, ceea ce poate amplifica atât nivelul de anxietate, cât și interesul declarat al respondenților.

Grupuri Ţintă şi Eşantionare

Arhitectura metodologică a studiului şi distribuţia participanţilor

233

Studenti

Facultăţi de comunicare şi marketing din principalele centre universitare.

30

Profesori

Cadre didactice active, coordonatori de programe şi cercetători.

42

Angajatori

Lideri din industria MarCom, publicitate şi marketing digital.

Eşantionul permite o **perspectivă transversală** asupra ecosistemului MarCom, de la formare la inserţie profesională.

| Teme investigate în studiu

Utilizare & Tipologie

Frecvența și modurile concrete în care AI este integrată în fluxurile de lucru și studiu.

Peisaj Emoțional

Percepția beneficiilor, riscurilor și starea afectivă față de tehnologia emergentă.

Relevanță Curriculară

Competențe necesare absolvenților și recomandări pentru adaptarea sistemului educațional.

CAPITOLUL 2

Concluzii cercetare studenți

Analiza profilului de utilizare și a
impactului asupra procesului de formare academică

| AI ca infrastructură academică

~90%

UTILIZARE SĂPTĂMÂNALĂ

45%

UTILIZARE ZILNICĂ

Dependență Structurală: Datele indică o penetrare masivă. AI nu mai este o simplă adopție instrumentală, ci un element constant al procesului de învățare, transformând modul în care se formează competențele academice.

Cele mai frecvente utilizări: **auto-învățare (76,4%)** și **optimizarea textelor (70,4%)**.

Curiozitate sub Presiune

EMOȚIE

PONDERE

• Curiozitate	42.5%	
• Nesiguranță	15.9%	
• Frustrare	14.6%	
• Teamă	9.9%	
• Entuziasm	8.9%	
• Indiferență	9.9%	

Polarizare Semnificativă:

51.4%

Emoții Pozitive
(Curiozitate, Entuziasm)

40.4%

Emoții Negative
(Anxietate, Frustrare, Teamă)

💡 Un număr ridicat de studenți **internalizează riscurile** sub formă de anxietate latentă, în ciuda interesului crescut.

Riscurile percepute : Erodarea autonomiei cognitive

~75%

Uniformizarea rezultatelor

Se tem că AI va duce la uniformizarea rezultatelor (toți ajungem să creăm la fel).

~70%

Pericol sistemic

Consideră că AI reprezintă un pericol sistemic pentru dezvoltarea gândirii critice.

56%

Afectarea autenticității

Cred că AI afectează autenticitatea comunicării și a relațiilor interumane.

~55%

Eroziunea plăcerii

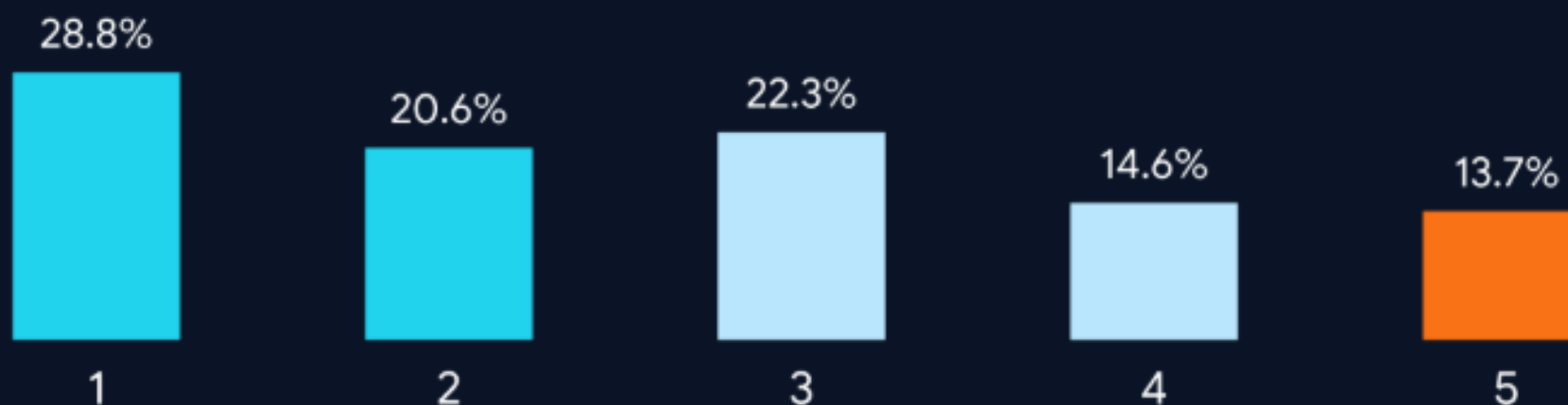
Simt că AI le erodează plăcerea de a descoperi singuri.

Utilizarea necritică a AI este recunoscută de utilizatorii săi cei mai frecvenți ca un factor care amenință însăși esența muncii intelectuale originale.

Regretul Invenției AI: O Perspectivă Ambivalentă

„Dacă ai putea da timpul înapoi, ai prefera ca Inteligența Artificială să nu fi fost inventată?”

1 = Dezacord (Nu regret) | 5 = Acord (Regret)

Deși 49.4% dintre respondenți nu regretă invenția AI (scoruri 1 și 2), există o ambivalență puternică (22.3%) și o categorie semnificativă (28.3%) care ar prefera absența ei. Această polarizare confirmă temerile și frustrările legate de deteriorarea capacităților cognitive, a pieței muncii și a relațiilor umane.

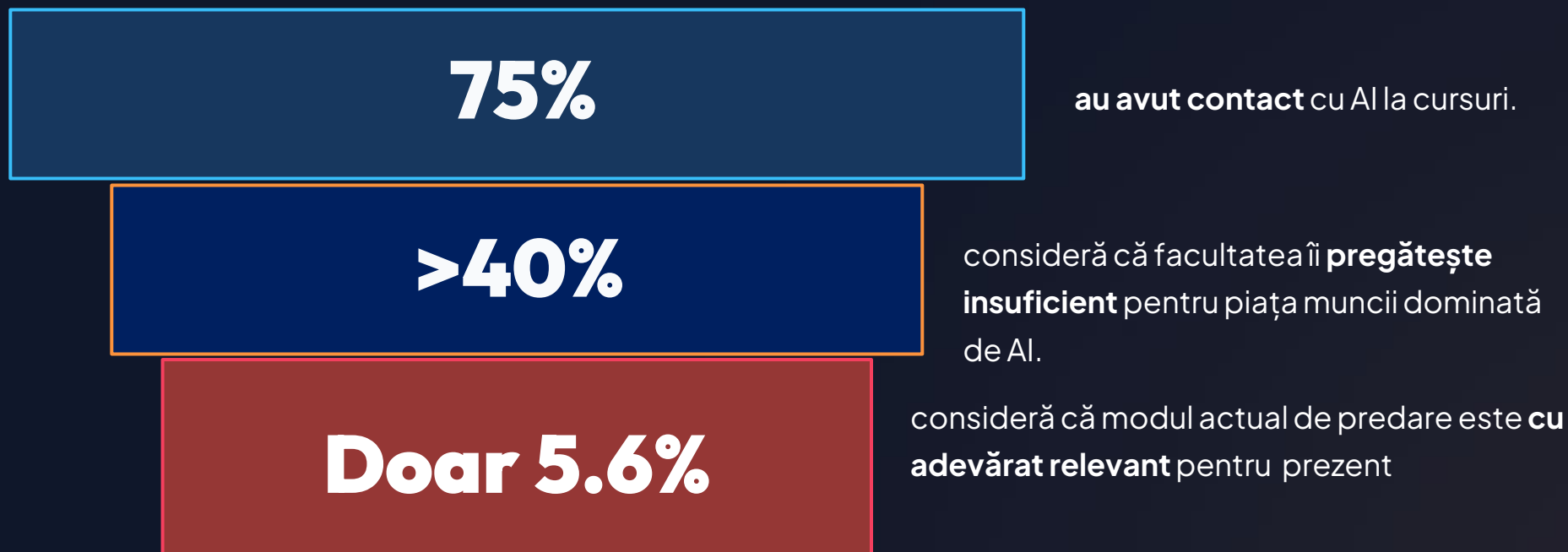
Cererea Curriculară: Ce vor studenții?

Analiza preferințelor pentru cursuri și activități utile în era AI

Cea mai mare surpriză a studiului: cererea pentru **Gândire Critică (64.8%)** este aproape egală cu cererea pentru competențe tehnice AI, indicând o nevoie acută de „**infrastructură defensivă**” cognitivă.

| Exista discurs despre AI in facultate, dar instrumentele sunt inca insuficiente ca relevanță

"Un drog necesar, dar periculos."

“”Apariția unor cursuri, programe, proiecte în care să se vorbească și să se pună accent pe etica folosirii IA, cât și pe avantaje și dezavantaje. Și lucrurile care diferențiază capacitățile umane față de IA.”

"Lene intelectuală, obișnuință, lipsă de originalitate."

“”-educatia despre impactul real al Inteligentei Artificiale asupra GANDIRII CRITICE SI INTELIGIENTEI, dar si asupra mediului

-educatie despre distingerea continutului AI si a problemelor produse de acesta (calitate, dezinformare)

-reglementare a folosirii AI in anumite industrii

-crearea unei legislatii care sa recunoasca drepturile de autor ale scriitorilor si artistilor, respectarea acestora de AI”

"Incurajarea activa a gandirii critice, o anumita limitare a folosirii AI... pentru a nu deveni o victima."

“Cred că societatea ar trebui să investească mai mult în educație, ca oamenii să înțeleagă și să folosească responsabil inteligența artificială. De asemenea, ar fi important să existe legi clare care să protejeze datele și locurile de muncă. În felul ăsta, tehnologia ne poate ajuta fără să ne afecteze echilibrul social. ”

«Ar trebui sa se blocheze anumite raspunsuri, ca lumea sa nu mai intrebe chiar orice. **In special temele de la scoala»**

| Marea provocare

Nu e suficient să vorbim despre revoluția AI.
Trebuie să învățăm să supraviețuim în ea.

Provocarea nu este doar tehnologică, ci **identitară**: redefinirea profesionistului în epoca algoritmilor de 3 secunde.

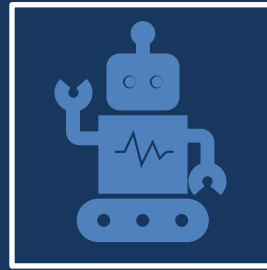
| Analiză teme calitative

TEMA IDENTIFICATĂ	PONDERE	NR. STUDENȚI	DIRECȚIA RĂSPUNSULUI
Reglementare și Control	38%	88	<i>Suținerea unor reguli stricte și a unei legislații clare.</i>
Educație și Gândire Critică	32%	75	<i>Accent pe discernământ, cursuri de alfabetizare digitală.</i>
Limitarea Utilizării	18%	42	<i>Folosirea AI doar în situații urgente sau domenii specifice.</i>
Valorizarea Umanismului	12%	28	<i>Protejarea drepturilor de autor și a domeniilor socio-umane.</i>

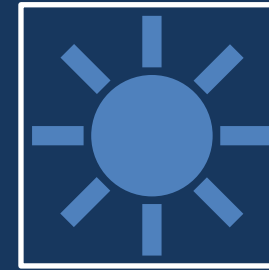
Concluzie analiză teme raspunsuri deschise

Chiar dacă majoritatea studenților sunt utilizatori frecvenți de AI, ei percep această tehnologie ca având **un impact semnificativ și cu potențial de pericol atât asupra dezvoltării lor individuale, cât și asupra societății și pieței muncii.**

Studentii identifică **multiple riscuri asociate utilizării AI** și își exprimă dorința **ca aceasta să fie reglementată**. De asemenea, consideră necesară dezvoltarea unor instrumente și competențe (ex: gândire critică) care să îi ajute să se protejeze și să evolueze dincolo de simpla învățare a modului în care se pot folosi de noua tehnologie.

Sunt conștienți că societatea intră într-o nouă era chiar **în momentul în care ei se află în plin proces de formare intelectuală și profesională**, motiv pentru care își doresc reglementări și instrumente noi care să-i sustine și pe care nu le pot dezvolta singuri.

CAPITOLUL 3

Analize Comparative

Perspectiva studenților, profesorilor și angajatorilor asupra realității AI

Tablou Comparativ: Metricile AI (Media)

TEMATICĂ (SCALĂ 1-5)	ANGAJATORI	PROFESORI	STUDENȚI
Frecvența utilizării AI	4.36	4.32	4.38
Eficiență în activitate	3.98	3.97	4.04
Pericol pentru gândirea critică	3.69	3.60	3.55
Teama de uniformizare output	3.40	3.67	3.61
Afectarea comunicării autentice	3.33	3.87	3.60
Reducerea abilităților de bază	2.48	2.47	3.19
Regretul invenției AI	2.33	2.37	2.64
Erodarea satisfacției/plăcerii	2.38	2.47	2.98
Pregătire piața muncii (Self-eval)	2.86	2.73	2.74

| Concluzie analiză raspunsuri comparative

Din analiza comparativa se remarca un fapt interesant: Desi studentii înregistrează cele mai ridicate scoruri în ceea ce privește eficiența percepută a utilizării AI-ului, concomitent raportează si cele mai ridicate niveluri de:

- + Diminuare a capacităților percepute
- + Regret în raport cu apariția și utilizarea AI-ului.
- + Erodare a satisfacției asociate procesului de descoperire,

TOP 3 EMOTII ÎN RAPORT CU AI-UL PENTRU FIECARE GRUP ȚINTĂ

Angajatori

- 1 Curiozitate**
(Viziune utilitară, oportunitate)
- 2 Entuziasm**
(Eficientizare, inovație MarCom)
- 3 Nesiguranță**
(Viteza schimbării, adaptare)

Profesori

- 1 Curiozitate**
(Explorare pedagogică)
- 2 Entuziasm**
(Optimizare predare, resurse noi)
- 3 Nesiguranță**
(Integritate academică, etică)

Studenți

- 1 Curiozitate**
(Auto-învățare, suport task-uri)
- 2 Nesiguranță**
(Relevantă competențe, viitor job)
- 3 Frustrare**
(Saturație semantică, predare irelevantă)

Fractura de Percepție: Asistent vs. Rival

	ANGAJATORI	PROFESORI	STUDENȚI
Asistent (Partener de lucru)	81%	96.6%	61.3%
Amenințare / Rival	4.7%	0%	13.3%
Cunoștință nesuferită	7.1%	3.3%	14.5%

În timp ce profesorii și angajatorii văd un simplu **Asistent**, aproape **30%** dintre studenți percep AI-ul ca pe o **amenințare directă** sau o **necesitate indezirabilă**.

| Diferenta de utilizare

Diferenta de scop genereaza diferenta de anxietate.

Profesionistii deleaga sarcini,
Studentii deleaga propria gandire si formare
profesionala

Paradoxul Adoptției AI: Cine se teme cel mai mult?

Datele dezvăluie o răsturnare de situație față de așteptările convenționale:

Nativii Digitali

Cei mai anxioși
Deși folosesc AI-ul zilnic, studenții au cel mai mare nivel de nesiguranță și regret față de această tehnologie.

Scop: Supraviețuire Academică

- Auto-învățare
- Optimizare texte/eseuri
- Brainstorming

Studenții externalizează chiar procesul de învățare către AI.

Mediul Universitar

Cei mai entuziaști
Contrar mitului rezistenței academice, profesorii raportează cel mai mare nivel de curiozitate și adaptabilitate.

Scop: Optimizare și Analiză

- Research & Analiză
- Brainstorming
- Generare text

Profesorii folosesc AI-ul pentru analiza și optimizare.

Piața Muncii

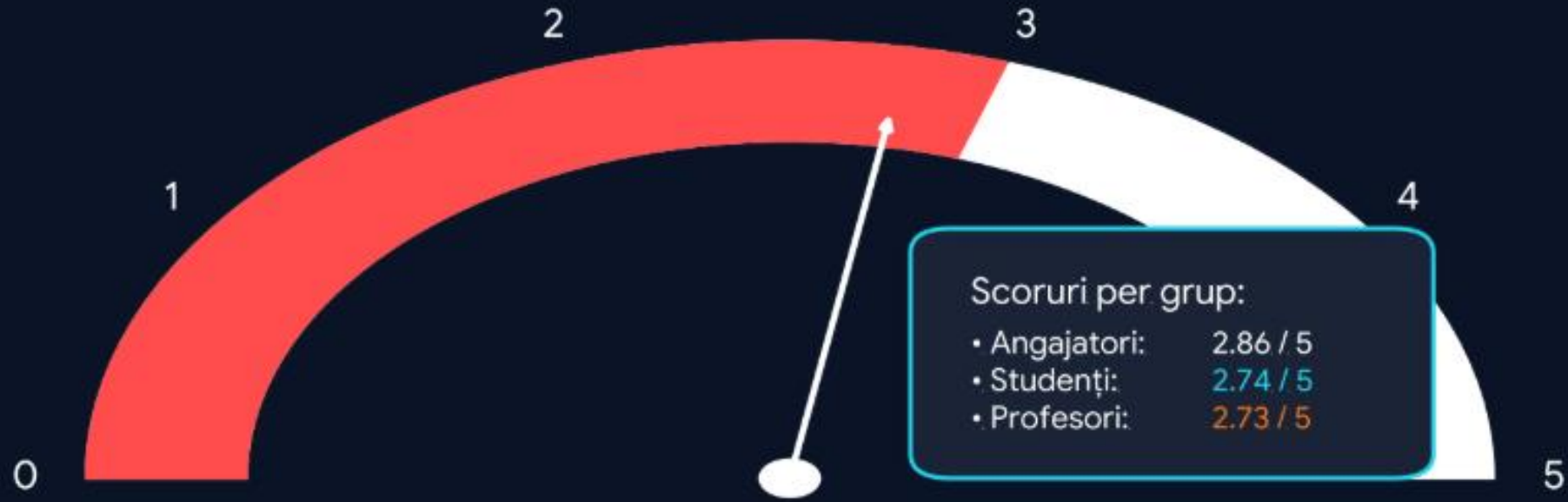
Piața este ambivalentă
Angajatorii sunt prinși între presiunea eficienței și temeri profunde privind degradarea gândirii critice.

Scop: Procesare Eficientă

- Research
- Brainstorming
- Automatizarea sarcinilor

Diferența de scop generează diferența de anxietate.

Sunt studenții pregătiți pentru piața actuală a muncii?

Indicatorul „Pregătire pentru Piața Muncii” reflectă o performanță sub așteptări în rândul tuturor celor trei grupuri (scoruri sub 3).

Folosirea masivă a tehnologiei nu s-a tradus încă într-o pregătire reală pentru viitor.

Adaptarea Curriculumului la Noua Realitate

70%

Consens pentru abordarea colaborativă

Privind actorii implicați în planificarea și adaptarea curriculumului, se conturează un consens puternic în favoarea implicării tuturor actorilor relevanți:

- Universități
- Industrie
- Studenți

Priorități în Formare: Ce cursuri sunt necesare?

Tip de curs / formare	Studenti	Profesori	Angajatori
AI în comunicare și marketing	70%	36.7%	33.3%
Gândire critică și discernământ digital	65%	76.7%	76.2%
Etică, reglementare și responsabilitate	39%	63.3%	54.8%

Datele indică un **consens masiv între cele trei grupuri** (studenți, profesori și angajatori) privind importanța crucială a **gândirii critice** și a **discernământului digital** în era AI.

| Recomandare principală cercetare Marvel

Protecția Cognitivă

Dezvoltarea mecanismelor cognitive prin dezvoltare capacitati de **gândire critică**.

CAPITOLUL 4

Dezvoltare curricula

Demersuri concrete pe care facultatile ar putea sa le ia plecand de la concluziile cercetarii

Construirea unui mecanism de protecție cognitivă

Gândirea critică este o arhitectură mentală care se construiește progresiv, strat cu strat, prin expunere, provocare, eroare și reflecție.

Un curriculum care tratează acest proces cu seriozitate nu se limitează la introducerea unui curs dedicat, ci restructurează logica întregului program în jurul dezvoltării acestei competențe.

Acest demers presupune trecerea de la simpla acumulare de informații la formarea unei capacități cognitive care permite utilizarea critică și eficientă a abundenței de informații din prezent.

| Formarea gândirii critice în anii de facultate

Direcția strategică: de la utilizarea instrumentală a inteligenței artificiale către o utilizare conștientă și critică.

Mulumim pentru timp,
deschidere si colaborare!